

ÖZOFAGUS DİVERTİKÜLLERİ

Altay İLDAN¹ - Abdullah Murat BUYRUK²

DOI: 10.37609/akya.3785.c228

GİRİŞ

Özofagus divertikülleri, özofagus mukozasının ya da duvarının tüm katmanlarının herniye olması durumudur (1). Genellikle belirti vermeden ilerler. Özofagusun herhangi bir yerinde ortaya çıkabilirler ve sindirim sisteminin bu bölümünün karmaşık anatomisi ve fizyolojisi içinde gizlenerek, rutin tarama programlarında kolayca gözden kaçabilirler. Bu özellikleri nedeniyle teşhis edilmeleri başlangıçta zor olabilir. Hastalar genellikle disfaji, regürjitasyon ve göğüs ağrısı gibi semptomlar yaşadıklarında doktora başvururlar, ancak bu semptomlar diğer yaygın sindirim sistemi rahatsızlıklarıyla kolayca karıştırılabilir (2).

EPİDEMİYOLOJİ

Epidemiyolojik çalışmalar, özofagus divertikülleri- nin genel popülasyonda %1'den daha az görüldüğünü ve erkeklerde kadınlardan daha sık görüldüğünü göstermektedir (3). Bu farklılık, erkeklerde özofagus kanseri ve reflü özofajit gibi özofagus divertikülü risk faktörlerinin daha yaygın olmasına bağlanabilir. Bununla birlikte, özofagus divertikülleri genellikle asemptomatik olduğundan ve rutin tarama programlarında kolayca gözden kaçırılabilir.

bildiğinden, gerçek prevalansın tahmin edilenden daha yüksek olması muhtemeldir.

SINIFLANDIRMA

Özofagus divertikülleri için birkaç sınıflama vardır. Etiyopatogeneze göre pulsiyon veya traksiyon divertikülleri olarak sınıflandırılırken anatomik-klinik perspektiften, gerçek (özofagusun tüm katlarının herniye olması) ve yalancı (sadece mukoza ve submukozanın herniye olması) olarak sınıflandırılırlar. Özofagus divertikülleri oluşum yerlerine göre de üst özofagus divertikülleri, orta özofagus divertikülleri ve alt özofagus divertikülleri olarak sınıflandırılır (4). Bu sınıflandırma, divertikülün etiyolojisini anlamak, prognozu tahmin etmek ve en önemlisi uygun tedavi stratejilerini belirlemek için önemlidir. Pulsiyon divertikülleri, özofagus duvarındaki zayıf bir noktaya artan intraluminal basıncın uygulanması sonucu oluşur. Bu durum genellikle özofagusun belirli bir bölgesinde, özellikle de üst özofagusta veya alt özofagusta (epifrenik divertikül) artmış basınç ve anormal motilite ile ilişkilidir. Pulsiyon divertikülleri, genellikle yuvarlak veya oval şekillidir. Traksiyon divertikülleri ise özofagus dışındaki inflamatuvar

¹ Uzm. Dr., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Gastroenteroloji BD., altayildan@gmail.com, ORCID iD: 0000-0003-4219-8361

² Dr. Öğr. Gör., Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, İç Hastalıkları AD., Gastroenteroloji BD., amuratbuyruk@gmail.com, ORCID iD: 0000 0002 7233 2044

Sonuç olarak, traksiyon divertiküllerinin tedavisi, komplikasyonların varlığına ve şiddetine göre bireyselleştirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Hussain T, Maurer JT, Lang S, et al. [Pathophysiology, diagnosis and treatment of Zenker's diverticulum]. *HNO* [Internet]. 2017 Feb 1 [cited 2024 Nov 4];65(2):167–76. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27933354/>
- Sonbare DJ. Pulsion Diverticulum of the Oesophagus: More than just an Out Pouch. *Indian J Surg* [Internet]. 2015 Feb 1 [cited 2024 Nov 11];77(1):44–8. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25829711/>
- Repici A, Pagano N, Fumagalli U, et al. Transoral treatment of Zenker diverticulum: flexible endoscopy versus endoscopic stapling. A retrospective comparison of outcomes. *Dis Esophagus* [Internet]. 2011 May [cited 2024 Nov 13];24(4):235–9. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21143692/>
- Thomas ML, Anthony AA, Fosh BG, et al. Oesophageal diverticula. *Br J Surg* [Internet]. 2001 [cited 2024 Nov 13];88(5):629–42. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11350433/>
- Rosen SP, Jones CA, Hoffman MR, et al. Pressure abnormalities in patients with Zenker's diverticulum using pharyngeal high-resolution manometry. *Laryngoscope Invest Otolaryngol* [Internet]. 2020 Aug 1 [cited 2024 Nov 13];5(4):708–17. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32864443/>
- Hussain T, Maurer JT, Lang S, et al. [Pathophysiology, diagnosis and treatment of Zenker's diverticulum]. *HNO* [Internet]. 2017 Feb 1 [cited 2024 Oct 21];65(2):167–76. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27933354/>
- Yam J, Baldwin DL, Ahmad SA. Esophageal Diverticula. 2023 Apr 24 [cited 2024 Oct 14]; Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK532858/>
- Rosen SP, Jones CA, Hoffman MR, et al. Pressure abnormalities in patients with Zenker's diverticulum using pharyngeal high-resolution manometry. *Laryngoscope Invest Otolaryngol* [Internet]. 2020 Aug 1 [cited 2024 Nov 13];5(4):708–17. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32864443/>
- Dellituri A, Wiesel O, Shaw J, et al. A Narrative Review of update in per oral endoscopic myotomy (POEM) and endoscopic esophageal surgery. *Ann Transl Med* [Internet]. 2021 May [cited 2024 Nov 14];9(10):909–909. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/34164543/>
- D'Journo XB, Ferraro P, Martin J, et al. Lower oesophageal sphincter dysfunction is part of the functional abnormality in epiphrenic diverticulum. *British Journal of Surgery*. 2009 Aug;96(8):892–900.
- Chan DSY, Foliaki A, Lewis WG, et al. Systematic Review and Meta-analysis of Surgical Treatment of Non-Zenker's Oesophageal Diverticula. *J Gastrointest Surg* [Internet]. 2017 Jun 1 [cited 2024 Nov 14];21(6):1067–75. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28108931/>
- Khullar O V., Shroff SR, Sakaria SS, et al. Midesophageal Pulsion Diverticulum Resulting From Hypercontractile (Jackhammer) Esophagus. *Ann Thorac Surg* [Internet]. 2017 Feb 1 [cited 2024 Nov 14];103(2):e127–9. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28109370/>
- Ishaq S, Siau K, Lee M, et al. Zenker's Diverticulum: Can Protocolised Measurements with Barium SWALLOW Predict Severity and Treatment Outcomes? The “Zen-Rad” Study. *Dysphagia* [Internet]. 2021 Jun 1 [cited 2024 Nov 14];36(3):393–401. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32562140/>
- Howell RJ, Giliberto JP, Harmon J, et al. Open Versus Endoscopic Surgery of Zenker's Diverticula: A Systematic Review and Meta-analysis. *Dysphagia* [Internet]. 2019 Dec 1 [cited 2024 Nov 14];34(6):930–8. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30863914/>
- Johnson CM, Postma GN. Zenker Diverticulum--Which Surgical Approach Is Superior? *JAMA Otolaryngol Head Neck Surg* [Internet]. 2016 Apr 1 [cited 2024 Nov 14];142(4):401–3. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26914440/>
- Ishaq S, Hassan C, Antonello A, et al. Flexible endoscopic treatment for Zenker's diverticulum: a systematic review and meta-analysis. *Gastrointest Endosc* [Internet]. 2016 Jun 1 [cited 2024 Nov 14];83(6):1076–1089.e5. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26802196/>
- Li QL, Chen WF, Zhang XC, et al. Submucosal Tunneling Endoscopic Septum Division: A Novel Technique for Treating Zenker's Diverticulum. *Gastroenterology* [Internet]. 2016 Dec 1 [cited 2024 Nov 14];151(6):1071–4. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27664512/>
- Swei E, Pokala SK, Menard-Katcher P, et al. Comparison of Zenker's per-oral endoscopic myotomy (Z-POEM) with standard flexible endoscopic septotomy for Zenker's diverticulum: a prospective study with 2-year follow-up. *Surg Endosc* [Internet]. 2023 Sep [cited 2025 Mar 24];37(9):6818–6823. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37277515/>
- Singh S, Chandan S, Bapaye J, et al. Peroral endoscopic myotomy (Z-POEM) versus flexible endoscopic septotomy (FES) for treatment of Zenker's diverticulum: does either make the cut? A systematic review and meta-analysis of outcomes. *Ann Gastroenterol* [Internet]. 2025 Jan-Feb [cited 2025 Mar 24];38(1):20–27. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39802284/>
- Varghese TK, Marshall B, Chang AC, et al. Surgical treatment of epiphrenic diverticula: a 30-year experience. *Ann Thorac Surg* [Internet]. 2007 Dec [cited 2024 Nov 14];84(6):1801–9. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18036889/>
- Yang J, Zeng X, Yuan X, et al. An international study on the use of peroral endoscopic myotomy (POEM) in the management of esophageal diverticula: the first multicenter D-POEM experience. *Endoscopy* [Internet]. 2019 [cited 2024 Nov 14];51(4):346–9. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30453378/>
- Castrucci G, Porziella V, Granone PL, et al. Tailored surgery for esophageal body diverticula. *Eur J Cardiothorac Surg* [Internet]. 1998 Oct [cited 2024 Nov 14];14(4):380–7. Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/9845142/>